

Потапенко А. А.
УДПУ ім. Павла Тичини

НАРОДНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ

Серед понять, які останнім часом набувають нового звучання, достатньо часто виокремлюють поняття «еліта». Водночас, дефініція даної категорії потребує уточнення. Аналіз сучасних академічних видань надав змогу констатувати, що еліта – «сукупність людей, як вирізняються в суспільному середовищі своїми авторитетом, моральністю, інтелектом, а тому визначаються як найкращі представники суспільства; займають ключові політико управлінські позиції в суспільстві та здійснюють владні функції».

Говорячи про гуманітарно-технічну еліту, можна виділити складний багатогалузевий зв'язок, що характеризується поєднанням двох абсолютно різних сфер. На сьогоднішній день виникла глибока потреба в підготовці саме таких фахівців, які, на перший погляд, мають різні й досить суперечливі характеристики – гуманітарні й технічні. Тому, провідним завданням вищої школи можна вважати саме підготовку висококваліфікованих фахівців, що мають відповідні знання з гуманітарно-технічних дисциплін, так звану когорту «еліти». Опираючись на становище України, ми бачимо явні проблеми – соціально-політичного, економічного та культурного характеру, які потребують швидкого та обґрунтованого вирішення.

Тому завданням вищої школи є забезпечення тісного зв'язку навчання та виховання, посилення розвитку морального та культурного потенціалу

особистості, формування його власного «Я» (як сукупності власних, суспільних потреб, ментального змісту, почуття ідентичності та духовного відродження національних цінностей). Враховуючи всі ці потреби, доцільно взяти за основу національне виховання та розробити систему заходів вдосконалення формування гуманітарно-технічної еліти.

Криза освіти в країні виявляється в утраті молодим поколінням важливих понять: духовності, моралі; у розмитості в свідомості людей поняття патріотизму, почуття національної цілісності, соціальної відповідальності та громадського обов'язку.

У Законі України «Про вищу освіту» визначено, що спеціаліст з вищою освітою повинен мати професійні, світоглядні й громадські якості. Виховні завдання, які визначені у Національній доктрині розвитку освіти в Україні мають забезпечувати «... всебічний розвиток здібностей та обдарувань, збагачення на цій основі інтелектуального потенціалу народу, його духовності й культури, виховання громадянина, здатного до самостійного мислення, суспільного вибору та діяльності, спрямованої на процвітання України».

В основу народного виховання гуманітарно-технічної еліти слід покласти основні принципи: природовідповідність, народність, культуровідповідність, етнізація, гуманізм, демократизм, зв'язок із життям, гармонізація потреб та інтересів особистості, свободовідповідність. Гуманітарно-технічна еліта буде представлена через тріаду рис особистості, відповідно програмі національного виховання – громадянин, патріот, гуманіст.

Гармонійне поєднання принципів народного виховання, системи заходів вищої школи освіти та власна самосвідомість, допоможуть сформувати особистість нового типу (еліту) з високим інтелектуальним рівнем, що буде в своїй роботі поєднувати різні галузі – гуманітарну та технічну; це буде особистість з глибоким культурним та моральним потенціалом, що опиратиметься на національні та загальнолюдські цінності; особистість нового типу буде багатогранною, адаптивною та полікультурною.